

**Doktorat Joanny Minty: *Przesilenia życiowe*
w konstruowaniu kariery. *Przesłania dla poradnictwa*,
Wydział Nauk Pedagogicznych, Dolnośląska Szkoła
Wyższa, Wrocław, 19 kwietnia 2012 roku**

Dnia 19 kwietnia 2012 roku w Dolnośląskiej Szkole Wyższej we Wrocławiu odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr Joanny Minty zatytułowanej *Przesilenia życiowe w konstruowaniu kariery. Przesłania dla poradnictwa*. Rozprawa ta napisana została pod kierunkiem naukowym prof. DSW dr hab. Bożeny Wojtasik. Recenzentami pracy byli prof. DSW dr hab. Ewa Kurantowicz z Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu oraz prof. UKW dr hab. Roman Leppert z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Wybór tematu badań, na podstawie których napisana została rozprawa, nie był przypadkowy. Joanna Minta w 1999 roku ukończyła studia magisterskie na kierunku pedagogika, specjalność poradnictwo, na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego, a od 2001 roku zatrudniona jest na stanowisku asystenta w Dolnośląskiej Szkole Wyższej we Wrocławiu w Zakładzie Pedagogiki Społecznej i Poradownictwa, gdzie zajmuje się problematyką szeroko rozumianego poradnictwa kariery. W swojej rozprawie doktorskiej podjęła analizę przesileni życiowych, jakie mają miejsce w biografii „młodych dorosłych” (urodzonych przed 1980 rokiem), oraz próbę określenia znaczenia dla nich pomocy poradnictwa, z której korzystali w procesie konstruowania swoich karier oraz doświadczania przesileni.

W rozdziałach I i II Joanna Minta, sięgając do bogatej literatury andragogicznej przedstawiła karierę jako proces nieustannie podlegający re- i ko- konstruowaniu, jako ciąg zdarzeń wymagających biograficznego uczenia się i umożliwiających owo uczenie się. Z tym że znaczną część rozdziału II poświęciła analizie światowego dyskursu toczącego się na temat współczesnego spojrzenia na konstruowanie karier. Wykorzystując koncepcje R. Vance’a Peavy’ego, Marka S. Savickasa oraz Jeana Guicharda ukazała zmianę sposobu rozumienia kariery w naukach społecznych. Tym samym rozdział III, w którym znalazły się analizy przesileni życiowych, był naturalną kontynuacją wcześniejszych przemyśleń. To w nim autorka pracy, wykorzystując model tranzykcji Nancy M. Schlossberg, wskazała, że sytuacja poradnicza może stać się również przesileniem życiowym dla osoby korzystającej z pomocy doradcy.

W rozdziale IV wyłożona została metodologia badań autorki, osadzonych w paradygmacie badań jakościowych, z dominującą metodą biograficzną.

Dwa kolejne rozdziały, VI i VII, są prezentacją wyników badań przeprowadzonych przez autorkę rozprawy doktorskiej. Przy wykorzystaniu opowieści narratorów przedstawione są w nich zarówno rodzaje przesileń, jakich doświadczyły osoby badane, jak i ich role w życiu badanych młodych ludzi, sposoby konstruowania karier przez badanych oraz sposoby korzystania przy tym z poradnictwa. Ta część omawianej pracy doktorskiej jest dla badaczy poradnictwa szczególnie ważna, wskazuje bowiem na rodzaje ocen wystawianych pomocy doradcy przez odbiorców porad oraz pozwala określić sens i znaczenie poradnictwa dla młodych ludzi, zgłaszających się do poradni.

Wychodząc z uzyskanych wyników badań, w rozdziale VII Joanna Minta przedstawiła przesłania dla współczesnego poradnictwa kariery oraz rekomendacje dla praktyki. Niejako zwieńczeniem wniosków praktycznych jest zamieszczone w tym rozdziale wypracowane przez nią narzędzie pracy doradców, służące do – jak określiła autorka – **Identyfikowania tranzycji biograficznych** klientów poradnictwa. Jest ono przykładem pełnego wykorzystania najnowszych osiągnięć teorii poradnictwa kariery, a może być przydatne dla dokonania jakościowej analizy przesileń życiowych doświadczanych przez osobę radzącą się w procesie wspólnego z doradcą „rozwiązywania problemów” życiowych.

Przygotowana przez dr Joannę Mintę rozprawa doktorska została oceniona bardzo wysoko przez recenzentów, którzy podkreślili zarówno erudycję i rzetelność autorki, jak i walory samej pracy: podjętą w niej problematykę i jej aktualność, rzetelność prowadzonych badań, wpisywanie się dokonanych analiz nie tylko w nurt badań nad poradnictwem kariery w Polsce, lecz również za granicą. Biorąc pod uwagę wszystkie zalety pracy przedstawionej przez Joannę Mintę, recenzenci wnioskowali o wyróżnienie ocenianej rozprawy i zachęcali do jej publikacji.

Anna Bilon